

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران

ش صندلی (ش داوطلب): نام و نام خانوادگی: سئوال امتحان درس: ادبیات فارسی	نام واحد آموزشی: دبیرستان شاهد معلم نام پدر: نام دبیر:	نوبت امتحانی: خرداد ماه ۱۳۹۲ رشته: کلیه رشته ها سال تحصیلی: ۱۳۹۱-۱۳۹۲	ساعت امتحان: صبح وقت امتحان: دقیقه تاریخ امتحان: / / ۱۳۹۲ تعداد برگ سئوال: ۱ برگ
--	--	---	---

الف) معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (۶نمره)

- ۰/۲۵ ۱- الهی عبدالله عمر بکاست .
- ۰/۲۵ ۲- سومی خادم سماط بود.
- ۰/۲۵ ۳- با حال استیصال پرسیدم .
- ۰/۲۵ ۴- به مسجد می روم تا دو گانه بگزارم .
- ۰/۵ ۵- اگر بلدچی خان آمده باشد ، خروس خوان می رسیم.
- ۰/۵ ۶- خشک آمد کشتگاه من / درجوار کشت همسایه
- ۰/۵ ۷- بهارهای پیایی را در بیابان های تبعید می گذرانیم / با عشق خود چه کنیم
- ۰/۷۵ ۸- شعر سپید من رو سیاه ماند / که در فضای تو به بی وزنی افتاد
- ۰/۷۵ ۹- برو طواف دلی کن که کعبه ی مخفی است که آن خلیل بنا کرد و این خدا خود ساخت
- ۱ ۱۰- عنان گیر توگر روزی جمال درد دین باشد عجب نبود که بابدال خود را هم عنان بینی
- ۱ ۱۱- حرام از یک کف دست کاغذ که خسرو به مدرسه بیورد یا لای کتاب را باز کند شاگرد ممتاز بود مگر در ریاضی که کمیتش لنگ بود .

ب) معنی لغات مشخص شده را بنویسید. (۲نمره)

- ۰/۵ ۱۲- دمدمه های اردیبهشت اصفهان چون شاهزاده ی افسون شده است. ۱۳- ماه ایارش ، آواز ماست
- ۰/۵ ۱۴- چمن های نمناک و مسبل های مهیب را می پیماییم . ۱۵- یکی صلای آشنا به رهگذر نمی زند
- ۰/۵ ۱۶- اول غلام کشیک خانه و بعد قاپوچی به حضور آمد. ۱۷- بی زلت و بی گناه محبوسم
- ۰/۵ ۱۸- آن مطالب اورادی بود که پدر بزرگ می خواند. ۱۹- تنی لرز لرزان و رخ سندروس

پ) خود آزمایی (۳نمره)

- ۰/۵ ۲۰- "نشسته ام در انتظار این غبار بی سوار" کنایه از چیست؟
- ۰/۵ ۲۱- مقصود از بیت "خورده قسم اختران به پاداشم / بسته کمر آسمان به پیکارم" چیست؟
- ۰/۵ ۲۲- شاعر زیبایی باغ بی برگی را در چه می داند؟
- ۰/۵ ۲۳- در شعر ریشه ی پیوند منظور شاعر از "در سینه ام هزاران خراسان نهفته است" چیست؟
- ۰/۵ ۲۴- در غزل سعدی مقصود از "مجمعی که شاهدان دو عالم" در آن گرد می آیند چیست؟
- ۰/۵ ۲۵- در بیت "همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی / به پیام آشنایی بنوازد آشنا را" مقصود از کلمات مشخص شده چیست؟

ت) دانش های ادبی (۳نمره)

- ۰/۵ ۲۶- شعری که وزن دارد اما جای قافیه در آن مشخص نیست را ..... می گویند مانند بعضی سروده های ..... می باشد.
- ۰/۲۵ ۲۷- کدام گزبینه از شاعران افغانستانی مقیم ایران هستند؟
- الف) محمد کاظم کاظمی ب) صدرالدین عینی پ) فیضی دکنی
- ۰/۲۵ ۲۸- کتاب "الایام" اثر ..... می باشد .

- ۲۹- اثری از " دکتر اسلامی ندوشن " نام ببرید.
- ۳۰- صحیح و غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید.
- (الف) " فیه ما فیه " از آثار منشور و معروف مولاناست .
- (ب) مجموعه اشعار رهی معیری به نام " سایه ی عمر " می باشد.
- (پ) رابطه ی میان تغزل و تنه ی اصلی قصیده را "مقطع" می گویند.
- ۳۱- آرایه های ستون الف را به ب وصل کنید.

الف	ب
ایهام	آخر چه کنم من و چه بد کردم / تا بند ملک بود سزاوارم ؟
تلمیح	دولت فقر خدایا به من ارزانی دار / کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است
حبسیه	به خوابگاه عدم گر هزارسال بخسبم / به خواب عافیت آن گه به بوی موی تو باشم
تضمین	برو ای گدای مسکنین در خانه ی علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدار را
متناقض نما	

(ث) درک مطلب (۴نمره)

- ۳۲- با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید:
- " به دنبال دفترچه ی خاطرات / دلم گشت هر گوشه ی سنگرت را / و پیدا نکردم در آن کنج غربت / به جز آخرین صفحه ی دفترت را / همان دستمالی که پیچیده بودی / در آن مهر و تسبیح و انگشترت را / همان دستمالی که پولک نشان شد
- (الف) منظور از " کنج غربت " و "صفحه ی دفترت" چیست ؟
- (ب) بین کلمات " مهر و تسبیح و انگشتر " چه آرایه ای وجود دارد؟ (پ) منظور از "پولک نشان شدن دستمال" چیست؟
- ۳۳- در شعرانتظار " و ظلم را می بندی / همیشه منتظرت هستم / ای عدل وعده داده شده " :
- (الف) مقصود از " ظلم را می بندی " چیست ؟ (ب) مقصود از " ای عدل وعده داده شده " چه کسی است ؟
- ۳۴- در شعر "به کجا چنین شتابان ؟ / گون از نسیم پرسید " گون و نسیم نماد چه کسانی هستند ؟
- ۳۵- در عبارت " سرتیپ هم که رهاوردی باب دندان نصیبش شده بود با خوش رویی گرفت " مقصود از " باب دندان " چیست ؟
- ۳۶- مفهوم کلی بیت " در آن نفس که بمیرم در آرزوی تو باشم / بدان امید دهم جان که خاک کوی تو باشم " چیست؟
- ۳۷- " بشد تیز رهام با خود و گبر / همی گرد رزم اندر آمد به ابر " مقصود از مصرع دوم چیست؟
- ۳۸- در بیت " موی سپید را فلکم رایگان نداد / این رشته را به نقد جوانی خریده ام " :
- (الف) منظور از " رشته " چیست و شاعر آن را چگونه بدست آورده است؟

(ج) شعرحفظی (۲نمره)

- ۳۹- مردم شهر به یک ..... می نگرند / که به یک شعله به یک خواب لطیف
- ۴۰- قایق از تور تهی / و دل از ..... / هم چنان خواهم راند
- ۴۱- تا کمال علم او ..... شود
- ..... اسرار بر صحرا نهاد
- ۴۲- عشق شوری در نهاد ما نهاد
- جان ما در ..... سودا نهاد
- ۴۳- کدام گزینه ی ادامه ی مصرع می باشد؟
- " دم به دم در هر لباسی رخ نمود "
- (الف) فتنه ای بر عاشق شیدا نهاد (ب) حسن او چون دست در یغما نهاد (پ) لحظه لحظه جای دیگر پا نهاد

موفق باشید

صفحه: ..... از ۲۰

جمع کل